

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
YVES BOT
prednesené 22. januára 2013¹

Vec C-239/12 P

**Abdulbasit Abdulrahim
proti
Rade Európskej únie,
Európskej komisii**

„Odvolanie — Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP) — Obmedzujúce opatrenia prijaté proti niektorým osobám a subjektom spojeným s Usámom bin Ládinom, so sieťou Al-Káida a s Talibanom — Nariadenie (ES) č. 881/2002 — Vyňatie dotknutej osoby zo zoznamu osôb, skupín a subjektov, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov a ekonomických zdrojov — Záujem na konaní — Zastavenie konania“

1. Všeobecný súd Európskej únie prijal nedávno niekoľko uznesení o zastavení konania z dôvodu vyňatia mien žalobcov zo zoznamov ukladajúcich obmedzujúce opatrenia.²
2. Toto odvolanie je podané proti uzneseniu Všeobecného súdu z 28. februára 2012, Abdulrahim/Rada a Komisia (T-127/09, ďalej len „napadnuté uznesenie“), ktorým Všeobecný súd rozhodol najmä zastaviť konanie o žalobe o neplatnosť, ktorú pán Abdulrahim podal proti nariadeniu Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Káida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane³, zmenenému a doplnenému nariadením Komisie (ES) č. 1330/2008 z 22. decembra 2008⁴ alebo proti poslednému uvedenému nariadeniu.
3. Ústrednou otázkou tohto odvolania je, či existuje alebo neexistuje záujem na konaní žalobcov, keďže obmedzujúce opatrenie, proti ktorému bola žaloba podaná, bolo zrušené v priebehu konania.⁵

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Uznesenia Všeobecného súdu zo 6. júla 2011, SIR/Rada (T-142/11); zo 6. júla 2011, Petroci/Rada (T-160/11); zo 7. decembra 2011, Fellah/Rada (T-255/11); z 15. decembra 2011, Gooré/Rada (T-285/11); zo 17. januára 2012, Afriqiyah Airways/Rada (T-436/11); z 31. januára 2012, Ayadi/Komisia (T-527/09); zo 17. februára 2012, Dagher/Rada (T-218/11); z 24. apríla 2012, El Fatmi/Rada (T-76/07, T-362/07 a T-409/08); zo 4. júna 2012 Attey a i./Rada (T-118/11, T-123/11 a T-124/11); Ezzedine a i./Rada (T-131/11, T-132/11, T-137/11, T-139/11 až T-141/11, T-144/11 až T-148/11 a T-182/11), ako aj z 3. júla 2012, Ghreiwati/Rada (T-543/11).

3 — Ú. v. ES L 139, s. 9; Mím. vyd. 18/001, s. 294.

4 — Ú. v. EÚ L 345, s. 60.

5 — Ďalšie veci v súčasnosti prejednávané Súdny dvorom, akou je vec Ayadi/Komisia (C-183/12 P), nastoľujú podobnú problematiku. Okrem iného, v rámci spojených vecí Komisia a i./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P), ešte prejednávaných Súdny dvorom, bol pán Kadi vyňatý zo sporného zoznamu v priebehu konania, rovnako ako pani Danièle Boni-Claverie v prejednávanej veci Boni-Claverie/Rada (C-480/11 P). Pozri tiež rozsudok z 15. novembra 2012, Rada/Bamba (C-417/11 P), v ktorom Súdny dvor po tom, čo rozhodol, že vec preskúma, nevyvodil dôsledky, pokiaľ ide o záujem pani Bamba, ktorá na základe pravidelného preskúmania zoznamov osôb podliehajúcich predmetným obmedzujúcim opatreniam, ku ktorému došlo v priebehu konania, už nebola zapísaná na tomto zozname (bod 88).

4. V týchto návrhoch uvediem dôvody, pre ktoré sa domnievam, že Všeobecný súd sa z právneho hľadiska dopustil nesprávneho posúdenia, keď konštatoval, že treba zastaviť konanie o žalobe pána Abdulrahima o neplatnosť, pretože už v jeho prípade prestal existovať záujem na konaní.

I – Právny rámec a okolnosti predchádzajúce sporu

5. Dňa 21. októbra 2008 bolo meno pána Abdulrahima pridané na zoznam spísaný výborom pre sankcie zriadeným rezolúciou 1267 (1999) Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov z 15. októbra 1999 o situácii v Afganistane.

6. Nariadením č. 1330/2008 bolo teda meno pána Abdulrahima pridané na zoznam osôb a subjektov, ktorých finančné prostriedky a iné ekonomické zdroje majú byť zmrazené na základe nariadenia č. 881/2002 (ďalej len „sporný zoznam“).

7. Návrhom, ktorého podpísaný originál bol doručený do kancelárie Všeobecného súdu 15. apríla 2009, podal pán Abdulrahim proti Rade Európskej únie a Európskej komisii žalobu, ktorej predmetom bol v zásade jednak návrh na zrušenie nariadenia č. 881/2002 alebo nariadenia č. 1330/2008, alebo na zrušenie tohto posledného uvedeného nariadenia a to v rozsahu, v akom sa ho týkajú, a jednak návrh na náhradu škody údajne spôsobenej uvedenými aktmi. Táto žaloba bola zapísaná do registra pod číslom T-127/09.

8. Dňa 22. decembra 2010 výbor pre sankcie rozhodol vymazať meno pána Abdulrahima zo svojho zoznamu.

9. Dňa 6. januára 2011 advokáti pána Abdulrahima písomne požiadali Komisiu o výmaz jeho mena zo sporného zoznamu.

10. Nariadením Komisie (EÚ) č. 36/2011 z 18. januára 2011, ktorým sa stoštyridsiaty tretíkrát mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 881/2002⁶, bol údaj o mene pána Abdulrahima zo sporného zoznamu vymazaný.

11. Listom doručeným do kancelárie 27. júla 2011 Komisia doručila Všeobecnému súdu kópiu nariadenia č. 36/2011.

12. Listom kancelárie zo 17. novembra 2011 boli účastníci konania vyzvaní, aby sa písomne vyjadrili k dôsledkom, ktoré treba najmä vo vzťahu k predmetu žaloby vyvodiť z prijatia nariadenia č. 36/2011.

13. Vo svojich písomných pripomienkach doručených do kancelárie 6. decembra 2011 Rada a Komisia Všeobecnému súdu navrhli, aby určil, že žaloba o neplatnosť sa stala bezpredmetnou a že v tejto súvislosti sa konanie zastavuje. Pokiaľ ide o žalobu o náhradu škody a náhradu trov konania, títo účastníci konania zotrvali na svojich predošlých návrhoch.

14. Pán Abdulrahim namietal proti návrhu na zastavenie konania o žalobe o neplatnosť. Opierajúc sa najmä o rozsudok Všeobecného súdu z 3. apríla 2008, PKK/Rada⁷, poukázal na tvrdenia zhrnuté v bode 19 napadnutého uznesenia, na ktoré Všeobecný súd v tomto uznesení odpovedal.

6 — Ú. v. EÚ L 14, s. 12, a korigendum Ú. v. EÚ L 36, 2011, s. 12.

7 — T-229/02, body 46 až 51.

II – Napadnuté uznesenie

15. Napadnuté uznesenie bolo vydané na základe článku 113 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, podľa ktorého môže Všeobecný súd v ktorýkoľvek okamih, kedykoľvek aj bez návrhu, po vypočutí účastníkov konania, rozhodnúť o prekážke konania z dôvodu verejného záujmu alebo vysloviť, že návrh sa stal bezpredmetným, a preto nie je dôvod rozhodnúť.⁸ Všeobecný súd usúdil, že sa s touto vecou dostatočne oboznámil na základe spisového materiálu, pričom nie je potrebné začať ústnu časť konania.

16. V bode 22 tohto uznesenia najskôr pripomenul judikatúru, podľa ktorej musí záujem žalobcu na konaní týkajúci sa predmetu žaloby existovať v štádiu podania žaloby, inak by bola žaloba neprípustná. Tento predmet sporu musí pretrvávať, rovnako ako záujem na konaní, až do vyhlásenia rozhodnutia súdu, inak musí byť konanie zastavené, čo predpokladá, že výsledok konania môže priniesť prospech účastníkovi konania, ktorý žalobu podal.⁹

17. V bode 24 napadnutého uznesenia Všeobecný súd tiež pripomenul judikatúru, podľa ktorej má späťvzatie alebo, za istých okolností, zrušenie napadnutého aktu žalovanou inštitúciou za následok stratu predmetu žaloby o neplatnosť, keďže z hľadiska žalobcu viedlo k želanému výsledku a poskytlo mu úplné uspokojenie.¹⁰

18. V bode 27 tohto uznesenia Všeobecný súd konštatoval, že nariadením č. 36/2011 Komisia pristúpila k výmazu mena pána Abdulrahima zo sporného zoznamu, hoci uvedenie tohto mena vyplývalo z nariadenia č. 1330/2008. Takéto vyňatie má za následok zrušenie uvedeného nariadenia v rozsahu, v akom sa tento akt týkal pána Abdulrahima. Podľa tvrdenia Všeobecného súdu v bode 28 napadnutého uznesenia, toto zrušenie z hľadiska pána Abdulrahima viedlo k želanému výsledku a poskytlo mu úplné uspokojenie, pretože po prijatí nariadenia č. 36/2011 už nepodliehal obmedzujúcim opatreniam, ktoré mu spôsobovali ujmu.

19. V bodoch 29 a 30 uvedeného uznesenia Všeobecný súd pripomenul, že v rámci žaloby o neplatnosť si žalobca môže zachovať záujem na zrušení aktu, ktorý bol v priebehu konania zrušený, ak zrušenie takého aktu súdom môže samo osebe mať právne následky.¹¹ V prípade, ak je totiž akt zrušený, je inštitúcia, ktorá akt vydala, povinná na základe článku 266 ZFEÚ prijať opatrenia, ktoré sú spojené s vykonaním rozsudku. Tieto opatrenia sa nevzťahujú na úplné odstránenie aktu ako takého z právneho poriadku Spoločenstva, pretože toto vyplýva zo samotnej podstaty zrušenia aktu súdom. Týkajú sa skôr odstránenia protiprávných stavov konštatovaných v rozsudku o neplatnosti. Na základe toho možno dotknutej inštitúciou uložiť povinnosť vykonať primeranú nápravu situácie žalobcu alebo povinnosť vyhnúť sa prijatiu podobného aktu.¹²

20. V bode 31 napadnutého uznesenia však Všeobecný súd konštatoval, že v danej veci ani zo spisu, ani z tvrdení žalobcu nevyplýva, že po prijatí nariadenia č. 36/2011 by mohla žaloba o neplatnosť predstavovať pre žalobcu prospech v zmysle judikatúry citovanej v bode 22 tohto istého uznesenia v takom rozsahu, aby mal naďalej záujem na konaní.

8 — Toto ustanovenie uvádza, že rozhodnutie sa prijíma za podmienok uvedených v článku 114 ods. 3 („ak Všeobecný súd nerozhodne inak, žiadosť sa ďalej prejednáva v rámci ústnej časti konania“) a odseku 4 („po vypočutí generálneho advokáta Všeobecný súd rozhodne o žiadosti samostatne alebo rozhodnutie o nej spojí na spoločné konanie o veci samej“) uvedeného poriadku.

9 — Všeobecný súd v tomto ohľade poukázal na rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 2007, Wunenburger/Komisia (C-362/05 P, Zb. s. I-4333, bod 42 a citovaná judikatúra), ako aj na rozsudok Všeobecného súdu z 10. decembra 2010, Ryanair/Komisia (T-494/08 až T-500/08 a T-509/08, Zb. s. II-5723, body 42 a 43).

10 — Všeobecný súd v tomto ohľade poukázal na svoje uznesenia z 28. marca 2006, Mediocurso/Komisia (T-451/04, bod 26 a citovaná judikatúra); SIR/Rada (už citované, bod 18), ako aj Petroci/Rada (už citované, bod 15).

11 — V tejto súvislosti poukázal na svoje uznesenia zo 14. marca 1997, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen a Hapag-Lloyd/Komisia (T-25/96, Zb. s. II-363, bod 16), ako aj z 10. marca 2005, IMS Health/Komisia (T-184/01, Zb. s. II-817, bod 38).

12 — Všeobecný súd v tomto ohľade poukázal na uznesenie Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen a Hapag-Lloyd/Komisia (už citované, bod 17 a citovaná judikatúra).

21. Konkrétne po prvé, pokiaľ ide o skutočnosť, že zrušenie aktu inštitúcie Únie nie je uznaním jeho nezákonnosti a vyvoláva účinky *ex nunc*, na rozdiel od zrušujúceho rozsudku, na základe ktorého je akt zrušený a retroaktívne odstránený z právneho poriadku a prihliada sa naň, ako keby nikdy neexistoval,¹³ Všeobecný súd v bode 32 napadnutého uznesenia uviedol, že táto skutočnosť nemôže založiť záujem žalobcu na zrušení napadnutého nariadenia.

22. V bode 33 uvedeného uznesenia Všeobecný súd na jednej strane uviedol, že za okolností vo veci samej totiž nič nenasvedčuje tomu, že by odstránenie tohto aktu s účinkami *ex tunc* poskytlo žalobcovi akýkoľvek prospech. Predovšetkým nič neumožnilo konštatovať, že v prípade zrušujúceho rozsudku musí Komisia na základe článku 266 ZFEÚ prijať opatrenia smerujúce k odstráneniu konštatovaného protiprávneho stavu.

23. V bode 34 napadnutého uznesenia na druhej strane uviedol, že pokiaľ ide o uznanie samotnej údajnej nezákonnosti, treba pripustiť, že môže predstavovať jednu z foriem nápravy požadovanej v rámci žaloby o náhradu škody podľa článkov 268 ZFEÚ a 340 ZFEÚ. Toto uznanie však nestačí na odôvodnenie pretrvávania objektívneho záujmu na konaní o zrušení aktov inštitúcií zavedeného článkami 263 ZFEÚ a 264 ZFEÚ. V opačnom prípade by mal žalobca vždy záujem navrhovať zrušenie určitého aktu napriek jeho späťvzatiu alebo zrušeniu, čo by bolo nezlučiteľné s judikatúrou uvedenou v bodoch 24 a 29 uvedeného uznesenia.

24. Pokiaľ ide o judikatúru, podľa ktorej môže mať žalobca naďalej záujem na zrušení už zrušeného a nahradeného rozhodnutia ukladajúceho obmedzujúce opatrenia,¹⁴ Všeobecný súd v bode 35 napadnutého uznesenia konštatoval, že táto judikatúra bola vypracovaná v osobitnom kontexte, ktorý je odlišný od kontextu tejto veci. Na rozdiel od nariadenia č. 1330/2008 totiž akty, o ktoré išlo v uvedených veciach, boli nielen zrušené, ale boli tiež nahradené novými aktmi, pričom boli ponechané v platnosti obmedzujúce opatrenia smerujúce proti dotknutým subjektom. Pôvodné účinky zrušených aktov teda naďalej vo vzťahu k dotknutým subjektom pretrvávali prostredníctvom aktov, ktoré ich nahradili. V tomto prípade však nariadenie č. 36/2011 pristúpilo jednoducho len k odstráneniu údajov o žalobcovi v spornom zozname, čím zrušilo nariadenie č. 1330/2008, keďže sa týkalo žalobcu a to bez toho, aby ho nahradilo. Ním vyvolané účinky teda nepretrvávajú. Navyše uvedená judikatúra bola založená na rozdieloch medzi účinkami zrušenia normotvorcom a účinkami zrušenia aktu súdom, pričom táto okolnosť nie je v tejto veci relevantná tak, ako to vyplýva z bodu 32 napadnutého uznesenia.

25. V bode 36 napadnutého uznesenia Všeobecný súd uviedol, že tento rozdiel potvrdzuje rozsudok Súdneho dvora z 3. decembra 2009, Hassan a Ayadi/Rada a Komisia¹⁵. Na jednej strane totiž Súdny dvor namiesto toho, aby automaticky dospel k záveru o pretrvávaní záujmu dotknutých žalobcov na konaní v predmetných veciach, si v bode 57 tohto rozsudku aj bez návrhu položil otázku, či vzhľadom na späťvzatie sporného nariadenia a jeho retroaktívne nahradenie iným aktom je ešte potrebné o týchto veciach rozhodnúť. Na druhej strane v bodoch 59 až 63 uvedeného rozsudku Súdny dvor poukázal na niekoľko osobitostí prejednávaneho prípadu, ktoré mu umožnili dospieť v bodoch 64 a 65 toho istého rozsudku k záveru, že „za týchto osobitných okolností“ a na rozdiel od toho, čo bolo rozhodnuté v uznesení Súdneho dvora z 8. marca 1993, Lezzi Pietro/Komisia¹⁶, prijatie nového aktu (a súčasné zrušenie sporného nariadenia) nemožno považovať za ekvivalent jednoduchého a jasného zrušenia sporného nariadenia. Tieto okolnosti však v prejednávanej veci neexistujú. Konkrétnejšie, v tejto veci

13 — Všeobecný súd v tomto ohľade cituje svoj rozsudok z 13. decembra 1995, *Experteurs in Levende Varkens a i./Komisia* (T-481/93 a T-484/93, Zb. s. II-2941, bod 46).

14 — Pozri v tomto zmysle ďalší rozsudok PKK/Rada (už citovaný, body 46 až 51); rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2006, *Organizácia mudžahedínov iránskeho ľudu/Rada* (T-228/02, Zb. s. II-4665, bod 35); z 11. júla 2007, *Al-Aqsa/Rada* (T-327/03, bod 39), a z 23. októbra 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran/Rada* (T-256/07, Zb. s. II-3019, bod 48).

15 — Rozsudok C-399/06 P a C-403/06 P, Zb. s. I-11393.

16 — Uznesenie C-123/92, Zb. s. I-809.

je nariadenie č. 36/2011 konečné, keďže už nemôže byť predmetom žaloby o neplatnosť. Preto na rozdiel od toho, čo Súdny dvor konštatoval v bode 63 už citovaného rozsudku Hassan a Ayadi/Rada a Komisia, možno vylúčiť opätovné nadobudnutie účinnosti nariadenia č. 1330/2008 v rozsahu, v akom sa dotýka žalobcu.

26. Po druhé, pokiaľ ide o skutočnosť, že žalobca môže mať naďalej záujem na podaní žaloby o neplatnosť aktu inštitúcie Únie tak, aby sa do budúcnosti zabránilo opätovnému porušeniu práva, ktorým bol uvedený akt údajne poznačený,¹⁷ Všeobecný súd v bode 37 napadnutého uznesenia pripomenul, že taký záujem na konaní, ktorý vyplýva z článku 266 prvého odseku ZFEÚ existuje len vtedy, keď sa údajná protiprávnosť môže opakovať v budúcnosti nezávisle od okolností veci, ktorá viedla k žalobe.¹⁸ V prejednávanej veci však v spise nič nenasvedčuje tomu, že by mohol ísť o tento prípad. Naopak, keďže nariadenie č. 36/2011 bolo prijaté vzhľadom na osobitnú situáciu žalobcu, ako aj zjavne vzhľadom na vývoj situácie v Líbyi, Všeobecný súd dospel k záveru, že sa nezdá pravdepodobné, že by sa údajná protiprávnosť mohla v budúcnosti opakovať nezávisle od okolností, ktoré viedli k podaniu žaloby.

27. Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého existuje prevažujúci verejný záujem na sankcionovaní údajného porušenia kogentnej normy medzinárodného práva, Všeobecný súd v bode 38 napadnutého uznesenia uviedol, že bez toho, aby v tomto ohľade Komisii priznával akúkoľvek beztretnosť, toto tvrdenie nestačí na odôvodnenie osobného záujmu žalobcu na ďalšom konaní o žalobe. Aj keď, ako poznamenáva žalobca, Komisia musí rešpektovať kogentné normy medzinárodného práva a nesmie prijať rozhodnutie založené na dôkazoch získaných mučením, žalobca nie je oprávnený konať v záujme zákona alebo inštitúcií a môže sa dovolávať len záujmu a ujmy, ktoré sa dotýkajú jeho osoby.¹⁹

28. Po štvrté, čo sa týka možných škodlivých následkov, ktoré by prípadne mohli vyplývať z údajnej nezákonnosti nariadenia č. 1330/2008, Všeobecný súd v bode 39 napadnutého uznesenia uviedol, že návrh na zastavenie konania prednesený žalovanými inštitúciami sa týkal výlučne žaloby o neplatnosť. Pán Abdulrahim sa tak mohol podľa Všeobecného súdu naďalej domáhať náhrady škody, ktorá mu bola údajne spôsobená, a to v rámci žaloby o náhradu škody podľa článku 268 ZFEÚ a článku 340 druhého a tretieho odseku ZFEÚ.²⁰

29. Napokon po piate, pokiaľ ide o tvrdenie založené na údajnej potrebe dosiahnuť rozhodnutie o dôvodnosti tejto žaloby na účely náhrady trov konania vynaložených žalobcom, Všeobecný súd poukázal na body 69 až 71 napadnutého uznesenia.

30. Na základe týchto úvah Všeobecný súd dospel v bode 41 napadnutého uznesenia k záveru, že konanie o žalobe o neplatnosť treba zastaviť.

31. Pokiaľ ide o návrh na náhradu škody, Všeobecný súd dospel k záveru, že tento návrh sa zdá byť zjavne bez akéhokoľvek právneho základu, či dokonca zjavne neprípustným vzhľadom na vykonané procesné úkony, informácie v spise a vysvetlenia poskytnuté účastníkmi v ich písomných vyjadreniach.

32. Po tom, čo v bode 45 napadnutého uznesenia pripomenul podmienky vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Európskej únie za protiprávne konanie jej orgánov, Všeobecný súd v bode 48 tohto uznesenia rozhodol, že ujma nebola ani vyčíslená a ani preukázaná.

17 — Pokiaľ ide o tento prípad, Všeobecný súd poukázal na už citovaný rozsudok Wunenburger/Komisia (bod 50).

18 — Tamže, body 51 a 52.

19 — V tomto zmysle Všeobecný súd cituje rozsudok Súdneho dvora z 30. júna 1983, Schloh/Rada (85/82, Zb. s. 2105, bod 14).

20 — Tento návrh bol preskúmaný v bode 42 a nasl. napadnutého uznesenia.

33. Všeobecný súd tiež v bode 52 napadnutého uznesenia rozhodol, že príčinná súvislosť nebola preukázaná, pretože majetková ujma, ktorá bola pánovi Abdulrahimu údajne spôsobená, vyplývajúca z nedostupnosti jeho finančných prostriedkov, finančných aktív a iných ekonomických zdrojov a spočívajúca v odňatí ich úžitkov bola priamo a bezprostredne spôsobená nie prijatím aktov Spoločenstva, o ktoré ide v tejto veci, ale prijatím predošlých rozhodnutí, a to jednak prijatím rozhodnutia výboru pre sankcie 21. októbra 2008 pridať jeho meno na zoznam uvedeného výboru a jednak rozhodnutia britských úradov prijať voči jeho osobe obmedzujúce opatrenia.

III – Odvolanie

34. Odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil uznesenie vyhlásené Všeobecným súdom 28. februára 2012,
- vyhlásil žalobu o neplatnosť za prípustnú,
- vrátil vec Všeobecnému súdu, aby rozhodol o žalobe o neplatnosť,
- zviazal Komisiu na náhradu trov tohto odvolacieho konania a konania pred Všeobecným súdom, vrátane trov súvisiacich s pripomienkami prednesenými na výzvu Všeobecného súdu.

35. Odvolateľ na podporu svojich odvolacích návrhov uvádza dva dôvody.

36. Prvým odvolacím dôvodom, ktorý sa delí na tri časti, odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa z právneho hľadiska dopustil nesprávneho posúdenia, keď nepožiadal o návrhy generálneho advokáta a/alebo ho nevyzval na prednesenie pripomienok k možnému začatiu ústnej časti konania, a/alebo neotvoril ústnu časť konania, pokiaľ ide o otázku, či sa žaloba o neplatnosť stala bezpredmetnou.

37. Druhým odvolacím dôvodom odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa z právneho hľadiska dopustil nesprávneho posúdenia, keď dospel k záveru, že žaloba je bezpredmetná.

IV – Posúdenie

A – O prvom odvolacom dôvode

1. Prvá časť: nesprávne právne posúdenie spočívajúce v nepožiadaní generálneho advokáta o návrhy

38. Odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd tým porušil článok 114 ods. 4 svojho rokovacieho poriadku, na ktorý odkazuje článok 113 tohto poriadku, na základe ktorého bolo prijaté napadnuté uznesenie.

39. V tomto ohľade postačuje pripomenúť judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej povinnosť Všeobecného súdu vypočúť návrhy generálneho advokáta pred prijatím rozhodnutia treba vykladať s prihliadnutím na článok 2 ods. 2, články 18 a 19 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, z ktorých jednak vyplýva, že určenie sudcu Všeobecného súdu za generálneho advokáta je fakultatívne vtedy, keď Všeobecný súd zasadá v komore a jednak, že odkazy na generálneho advokáta v uvedenom

poriadku sa uplatnia iba vtedy, keď bol sudca za generálneho advokáta skutočne určený.²¹ Keďže nijaký generálny advokát nebol určený na pomoc druhej komore Všeobecného súdu vo veci T-127/09, pred vyhlásením o zastavení konania neexistovala povinnosť vypočúť návrhy generálneho advokáta. Všeobecný súd sa teda v tejto súvislosti z právneho hľadiska nedopustil nesprávneho posúdenia.

40. Z toho vyplýva, že prvú časť prvého odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

2. Druhá časť: nesprávne právne posúdenie spočívajúce v nevyzvaní odvolateľa na prednesenie pripomienok k možnému začatiu ústnej časti konania

41. Odvolateľ sa opiera o porovnanie Rokovacieho poriadku Súdneho dvora v znení platnom v čase podania tohto odvolania s Rokovacím poriadkom Všeobecného súdu, rovnako ako aj o článok 47 Charty základných práv Európskej únie a tvrdí, že Všeobecný súd nemal opomenúť ústnu časť konania bez toho, aby ho predtým nevyzval na prednesenie pripomienok k tejto otázke.

42. V tejto súvislosti stačí konštatovať, že znenie článku 113 a článku 114 ods. 3 a 4 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu neukladá povinnosť takéhoto zisťovania názoru účastníkov. Ako Rada správne poznamenáva, tým, že účastníkov požiadal, aby písomne vyjadrili svoj názor k následkom, ktoré treba vyvodiť z prijatia nariadenia č. 36/2011, najmä vzhľadom na predmet žaloby, Všeobecný súd konal v súlade s článkom 113 svojho rokovacieho poriadku. Po tom, čo vypočul účastníkov, Všeobecný súd konal v súlade s článkom 114 ods. 3 tohto poriadku, keď rozhodol, že nie je potrebné pred rozhodnutím otvoriť ústnu časť konania. Nemožno mu teda v tomto ohľade vytýkať nijaké nesprávne právne posúdenie.

43. Druhú časť prvého odvolacieho dôvodu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

3. Tretia časť: nesprávne právne posúdenie spočívajúce v nezačatí ústnej časti konania

44. Odvolateľ zastáva názor, že Všeobecný súd môže iba vo výnimočných prípadoch vynechať ústnu časť konania, pričom podčiarkuje jej význam z ústavnoprávneho hľadiska. Podľa odvolateľa možno opomenúť ústnu časť konania len v prípade, v ktorom nevzniká nijaká právna a/alebo skutková otázka. Poznamenáva, že rozhodnutie Všeobecného súdu nasledovalo priamo po odpovedi, ktorú adresoval Všeobecnému súdu a ktorá sa týkala zotrvania jeho záujmu na konaní a po stručných pripomienkach Komisie a Rady.

45. Odvolateľ tvrdí, že takmer celé odôvodnenie Všeobecného súdu sa týka otázok a judikatúry, ktoré neboli predmetom sporu a ku ktorým nemal príležitosť sa vyjadriť ani písomne a ani ústne. Popri zhrnutí judikatúry Všeobecný súd poukázal aj na skutkové okolnosti týkajúce sa situácie v Líbyi a skutočnosť, že je údajne nepravdepodobné, že sa namietané porušenie bude opakovať v budúcnosti.

46. Podobne ako to urobila Komisia, stačí uviesť, že v súlade s článkom 113 a článkom 114 ods. 3 svojho rokovacieho poriadku mohol Všeobecný súd prijať napadnuté uznesenie bez toho, aby otvoril ústnu časť konania, pretože informácie, ktoré mal k dispozícii, považoval za dostatočné a žalobca mohol k danej otázke vyjadriť svoje písomné pripomienky.²² Okrem toho, ako uvádza Rada, žalobca konkrétne neuvádza, ktoré nové skutočnosti by mohol uviesť Všeobecnému súdu na pojednávaní v porovnaní s písomnými pripomienkami, ktoré predložil.

21 — Uznesenia z 25. júna 2009, Srinivasan/Ombudsman (C-580/08 P, bod 35; Zb. I-110, bod 35); z 22. októbra 2010, Seacid/Parlament a Rada (C-266/10 P, Zb. s. I-110, bod 11), ako aj rozsudok z 22. septembra 2011, Bell & Ross/ÚHVT (C-426/10 P, Zb. s. I-8849, bod 28).

22 — Pozri najmä rozsudok z 19. januára 2006, AIT/Komisia (C-547/03 P, Zb. s. I-845, bod 35), ako aj uznesenie z 8. decembra 2006, Polyelectrolyte Producers Group/Rada a Komisia (C-368/05 P, Zb. s. I-130, bod 46).

47. S prihliadnutím na tieto skutočnosti sa domnievam, že tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

48. Keďže ani jednej z troch častí prvého odvolacieho dôvodu nebolo vyhovené, treba prvý odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

B – O druhom odvolacom dôvode

49. Podľa odvolateľa sa Všeobecný súd vec z právneho hľadiska dopustil nesprávneho posúdenia, keď konštatoval, že jeho žaloba sa stala bezpredmetnou a že konanie o jeho návrhu o zrušenie treba zastaviť. Vo všeobecnosti kritizuje zužujúci výklad Všeobecného súdu, podľa ktorého nemohlo pokračovanie v konaní svojím výsledkom priniesť žalobcovi prospech.

50. Konkrétne z argumentácie prednesenej odvolateľom pred Súdny dvorom vyplýva, že odvolateľ nesúhlasí s tým, že by výmaz jeho mena zo sporného zoznamu, ktorý mal za následok zrušenie nariadenia č. 1330/2008, bol takej povahy, aby mu poskytol „úplné uspokojenie“ na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd uviedol v bode 28 napadnutého uznesenia. Tým odvolateľ v skutočnosti napáda negatívne posúdenie vykonané Všeobecným súdom o pretrvávajúcom záujme na konaní.

51. Na to, aby existoval záujem na konaní, musí žalobca vedieť preukázať potrebný účinok, ktorý by pre jeho osobu vyplynul zo zrušenia napadnutého aktu.²³ Požiadavka záujmu na konaní je potrebná tak v prípade žaloby o neplatnosť, ako aj v prípade odvolania.²⁴ Tento záujem na konaní musí byť nielen osobný, ale aj bezprostredný.

52. Osobná miera záujmu na konaní je charakterizovaná skutočnosťou, že napadnutý akt musí poškodzovať oblasť záujmov žalobcu v tom zmysle, že je nevyhnutné, že takýto akt mu spôsobuje ujmu.²⁵ Inými slovami, uvedený akt musí „negatívne ovplyvniť“ postavenie žalobcu²⁶ a toto ovplyvnenie sa musí prejaviť existenciou ujmy.²⁷ Hoci teda toto pravidlo zahŕňa jemné rozdiely,²⁸ nikto v zásade nemá záujem na napádaní zákonnosti rozhodnutia, ktoré je voči nemu priaznivé.²⁹

53. Zrušenie napadnutého aktu musí prinášať výhodu, pričom žalobca musí mať z neho prospech. Ako uvádza generálny advokát Lenz, na to, aby existovala osobná miera záujmu na konaní, je potrebné, aby sa prípadným zrušením napadnutého aktu „právne postavenie [žalobcu] zlepšilo“³⁰. Žalobca musí mať prospech zo zrušenia v tom zmysle, že toto zrušenie odstráni nepriaznivé dôsledky predmetného aktu na jeho právne postavenie.³¹ V dôsledku toho požiadavka, podľa ktorej záujem musí byť osobný, odráža myšlienku, podľa ktorej žalobca nemôže konať v záujme zákona.³²

23 — Pozri bod 19 návrhov generálneho advokáta Tesauro vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 19. októbra 1995, Rendo a i./Komisia (C-19/93 P, Zb. s. I-3319).

24 — Pozri, pokiaľ ide o odvolania, najmä rozsudky Rendo a i./Komisia (už citovaný, bod 13), a Hassan a Ayadi/Rada a Komisia (už citovaný, bod 58), ako aj z 21. decembra 2011, Francúzsko/People's Mojahedin Organization of Iran (C-27/09 P, Zb. s. I-13427, bod 43 a citovaná judikatúra).

25 — CASSIA, P.: *L'accès des personnes physiques ou morales au juge de la légalité des actes communautaires*. Dalloz, 2002, s. 464.

26 — Rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. apríla 1998, Cityflyer Express/Komisija (T-16/96, Zb. s. II-757, s. 34).

27 — CASSIA, P.: c. d., s. 464.

28 — Pozri v tejto súvislosti RIDEAU, J.: *Jurisclasseur Europe*, zošit 330, bod 88.

29 — Pozri najmä uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 15. marca 1995, Cantine dei colli Berici/Komisija (T-6/95 R, Zb. s. II-647, bod 29).

30 — Pozri bod 9 návrhov generálneho advokáta Lenza vo veci, ktorá viedla k vyhláseniu rozsudku z 18. mája 1994, Codorniu/Rada (C-309/89, Zb. s. I-1853).

31 — WATHELET, M.: *Contentieux européen*. Larcier, 2010, s. 186.

32 — VAN RAEPENBUSCH, S.: L'intérêt à agir dans le contentieux communautaire. In: *Mélanges en hommage à Georges Vandensanden*, Bruylant, 2008, s. 384.

54. Okrem toho záujem na konaní predpokladá, že žalobca preukáže, že spochybňovaný akt dostatočne priamym a jasným spôsobom ovplyvňuje jeho právne alebo majetkové postavenie, takže rozsudok mu môže poskytnúť skutočné uspokojenie, hoci aj len z morálneho hľadiska.³³ V rámci prieskumu podmienky vzťahujúcej sa na osobný záujem je rozhodujúce, aby akt žalobcovi skutočne spôsoboval ujmu. Nestačí teda, aby bol napadnutý akt sám osebe takej povahy spôsobujúcej ujmu. Inými slovami, posúdenie záujmu na konaní nemožno vykonávať *in abstracto*, ale len vzhľadom na osobné postavenie žalobcu.³⁴

55. Žalobca musí preukázať vplyv na svoje majetkové alebo právne postavenie, hoci v skutočnosti môže tento dôkaz vyplývať zo samotného predmetu žaloby. Aj skutočnosť, že žalobca bol adresátom rozhodnutia, ktoré je pre neho nepriaznivé, sa niekedy považovala za dostatočnú na to, aby sa mu priznal záujem na konaní.³⁵

56. Pokiaľ ide o časový rozsah záujmu na konaní, znamená to, že právny záujem musí existovať v okamih podania žaloby a v priebehu konania musí pretrvávať. Ako Všeobecný súd uviedol v bode 22 napadnutého uznesenia, predmet sporu musí trvať, tak ako záujem na konaní, až do vyhlásenia rozhodnutia súdu, pričom v opačnom prípade musí byť konanie zastavené, čo predpokladá, že žaloba môže svojím výsledkom priniesť prospech účastníkovi konania, ktorý ju podal. Konkrétne, ako to pripomenul aj Všeobecný súd v bode 29 uvedeného uznesenia, v rámci žaloby o neplatnosť môže mať žalobca naďalej záujem na zrušení aktu, ktorý už bol zrušený v priebehu konania normotvorcom, ak zrušenie tohto aktu môže mať samo osebe právne následky.

57. Ako to mohol Všeobecný súd už spresniť v rámci inej veci, je v záujme riadneho výkonu spravodlivosti, aby mohol konštatovať, že už netreba rozhodovať o žalobe v situácii, keď žalobca, ktorý mal pôvodne záujem na konaní, zrušením napadnutého rozhodnutia stratil akýkoľvek osobný záujem v dôsledku udalostí, ktoré nastali po podaní uvedenej žaloby.³⁶

58. Zastávam však názor, že Všeobecný súd v napadnutom uznesení uplatnil príliš zúžené zisťovanie pretrvávania záujmu na konaní na strane žalobcu. Podobne ako žalobca zastávam názor, že odôvodnenie Všeobecného súdu si zaslúži kritiku vo viacerých bodoch.

59. Na rozdiel od toho, čo uviedol Všeobecný súd v bode 32 napadnutého uznesenia, sa domnievam, že skutočnosť, že zrušenie aktu inštitúcie Únie nie je uznaním jeho nezákonnosti a vyvoláva výlučne účinky *ex nunc*, na rozdiel od zrušujúceho rozsudku, na základe ktorého je zrušený akt retroaktívne odstránený z právneho poriadku a prihliada sa naň, ako keby nikdy neexistoval,³⁷ je v kontexte tejto veci takej povahy, že zakladá záujem pána Abdulrahima na zrušení nariadenia č. 1330/2008. V tejto súvislosti je podľa môjho názoru nesprávne tvrdiť, tak ako to urobil Všeobecný súd v bode 33 napadnutého uznesenia, že „za okolností danej veci nič nenasvedčuje tomu, že by odstránenie tohto aktu s účinkami *ex tunc* poskytlo pánovi Abdulrahimovi akýkoľvek prospech“.

33 — Tamže, s. 385.

34 — Tamže, s. 389 a 390. Autor cituje tieto rozsudky: rozsudok Súdneho dvora z 12. decembra 1967, Bauer/Komisia (15/67, Zb. s. 511), a rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. novembra 2004, Vega Rodríguez/Komisia (T-285/02 a T-395/02, Zb. VS s. I-A-333, II-1527, bod 25), ako aj uznesenie Súdu pre verejnú službu z 15. mája 2006, Schmit/Komisia (F-3/05, Zb. VS s. I-A-1-9, II-A-1-33, bod 40).

35 — Pozri, k rozhodnutiam určujúcim nezlučiteľnosť koncentrácie so spoločným trhom, rozsudky Súdu prvého stupňa z 25. marca 1999, Gencor/Komisia (T-102/96, Zb. s. II-753, bod 42), a z 15. decembra 1999, Kesko/Komisia (T-22/97, Zb. s. II-3775, bod 57).

36 — Uznesenie Súdu prvého stupňa zo 17. októbra 2005, First Data a i./Komisia (T-28/02, Zb. s. II-4119, bod 36).

37 — K tomuto odlišeniu pozri najmä rozsudky *Exporteurs in Levende Varkens* a i./Komisia (už citovaný, bod 46), ako aj Organizácia mudžahedínov iránskeho ľudu/Rada (už citovaný, bod 35).

60. Žalobca má totiž osobný záujem, ktorý pretrváva napriek zrušeniu napadnutého aktu v priebehu konania, dosiahnuť, aby bol jeho záznam na spornom zozname odstránený retroaktívne v rámci právneho poriadku Únie, ktorý je súčasťou právneho poriadku Únie, čo predstavuje samotnú podstatu zrušenia aktu Únie súdom. Nezáleží na tom, že v prípade zrušujúceho rozsudku Komisia a/alebo Rada nemali na základe článku 266 ZFEÚ povinnosť prijať dodatočné opatrenia smerujúce k odstráneniu protiprávných stavov konštatovaných v zrušujúcom rozsudku, čo, ako sa zdá, Všeobecný súd v bode 33 napadnutého uznesenia považuje za rozhodujúce.

61. V kontexte opatrení na zmrazenie aktív, o ktoré ide v prejednávanej veci a o ktorých je nesporné, že dotknutým osobám spôsobili ujmu nielen tým, že obmedzili požívanie práva na majetok, ale aj tým, že ich verejne označili za osoby spojené s teroristickou organizáciou,³⁸ je podľa môjho názoru zrejmé, že žalobca má napriek zrušeniu predmetného aktu Únie naďalej záujem na tom, aby súd Únie uznal, že nikdy nemal byť do sporného zoznamu zapísaný alebo že nemal byť nikdy do sporného zoznamu zapísaný na základe konania uskutočneného inštitúciami Únie. Pokiaľ ide o žalobcu a uspokojenie, ktoré sa snaží dosiahnuť podaním žaloby o neplatnosť proti svojmu zápisu, takéto uznanie procesnoprávnej alebo hmotnoprávnej nezákonnosti napadnutého aktu nepredstavuje zrušenie jeho zápisu do budúcnosti. V tejto súvislosti si treba uvedomiť, že takéto vyňatie pre budúcnosť nemôže odstrániť pochybnosť, pokiaľ ide o dôvodnosť alebo nedôvodnosť zápisu a/alebo zákonnosť konania, ktoré v rámci Únie k tomuto zápisu viedlo.

62. Pretrvávanie záujmu na konaní, na ktorý sa môže žalobca odvolávať, spočíva v tejto veci presnejšie v týchto skutočnostiach.

63. Po prvé, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že žalobca si môže zachovať záujem na zrušení právneho aktu inštitúcie Únie preto, aby sa predchádzalo tomu, že sa bude v budúcnosti opakovať nezákonnosť, ktorou je tento akt údajne poznačený.³⁹ Podľa ďalšej teórie záujem na konaní pretrváva vtedy, ak zrušenie sporného aktu môže mať samo osebe právne následky, najmä takým spôsobom, že sa zabráni opakovaniu protiprávnej praxe zo strany inštitúcií Únie.⁴⁰ Tento záujem na konaní vyplýva z článku 266 prvého odseku ZFEÚ, podľa ktorého je inštitúcia, ktorej akt bol vyhlásený za neplatný, povinná urobiť nevyhnutné opatrenia, aby vyhověla rozsudku Súdneho dvora.⁴¹

64. Súdny dvor už istotne spresnil, že tento záujem na konaní môže existovať len za predpokladu, že uvedená nezákonnosť sa môže v budúcnosti opakovať, a to nezávisle od okolností prípadu, ktorý bol podnetom na podanie žaloby. Na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd uviedol v bode 37 napadnutého uznesenia, je však táto podmienka v rámci žaloby o neplatnosť podanej žalobcom splnená. Cieľom tejto žaloby je totiž najmä spochybníť zlučiteľnosť napadnutého nariadenia s právom Únie z procesnoprávneho hľadiska, konkrétne z hľadiska práva byť vypočutý a práva na účinné súdne preskúmanie. Žalobca si tak ponecháva právny záujem na dosiahnutí rozsudku týkajúceho sa zákonnosti konania, ktoré viedlo k jeho zápisu na sporný zoznam v rámci Únie tak, aby sa uvedená nezákonnosť v rámci obdobného konania, ktoré by bolo vedené proti jeho osobe, už v budúcnosti neopakovala.⁴² Rozsudok súdu Únie by prípadne mohol v budúcnosti inštitúcie Únie viesť k prijatiu relevantných zmien systému zápisu na zoznamy.⁴³

38 — Súdny dvor tak uznal, že obmedzujúce opatrenia majú významný dopad na práva a slobody dotknutých osôb. Pozri najmä rozsudok Hassan a Ayadi/Rada a Komisia (už citovaný, bod 60 a citovaná judikatúra). Pozri tiež rozsudok z 18. januára 2007, PKK a KNK/Rada (C-229/05 P, Zb. s. I-439, bod 110).

39 — Rozsudok Wunenburger/Komisia (už citovaný, bod 50 a citovaná judikatúra).

40 — Pozri najmä rozsudok Súdneho dvora z 24. júna 1986, AKZO Chemie a AKZO Chemie UK/Komisia (53/85, Zb. s. 1965, bod 21); rozsudky Súdu prvého stupňa z 9. novembra 1994, Scottish Football/Komisia (T-46/92, Zb. s. II-1039, bod 14), a Všeobecného súdu z 11. mája 2010, PC-Ware Information Technologies/Komisia (T-121/08, Zb. s. II-1541, body 39 a 40). Pozri tiež, v rámci odvolania, rozsudok z 3. septembra 2009, Moser Baer India/Rada (C-535/06 P, Zb. s. I-7051, bod 25).

41 — Rozsudok Wunenburger/Komisia (už citovaný, bod 51 a citovaná judikatúra).

42 — Pozri analogicky rozsudok Wunenburger/Komisia (už citovaný, body 52 až 59), ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. marca 2009, Shanghai Excell M&E Enterprise a Shanghai Adeptech Precision/Rada (T-299/05, Zb. s. II-565, body 48 až 52).

43 — Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. marca 1979, Simmenthal/Komisia (92/78, Zb. s. 777, bod 32).

65. Po druhé, žalobca sa oprávnené môže domáhať, aby uznanie uvádzanej nezákonnosti viedlo k náprave jeho povesti. Zastávam teda názor, že žalobca má prinajmenšom morálny záujem na tom, aby súd Únie konštatoval, že nikdy nemal byť zapísaný na sporný zoznam alebo že nemal byť nikdy na sporný zoznam zapísaný na základe konania uskutočneného inštitúciami Únie.⁴⁴ Okrem toho poznamenávam, že žalobca vo svojej žalobe o neplatnosť poukazuje na porušenie svojho práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života najmä z hľadiska poškodenia jeho povesti.⁴⁵ Nezávisle od žaloby o náhradu škody môže teda zrušujúci rozsudok predstavovať určitú podobu nápravy nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi.

66. Nesúhlasím teda s Komisiou a Radou, keď tieto inštitúcie tvrdia, že zrušujúci rozsudok založený na žalobných dôvodoch procesnej povahy by nemohol prispieť k náprave povesti žalobcu. Zdá sa mi totiž, že takáto argumentácia popiera skutočnosť, že forma a podstata sú úzko prepojené, čiže nedostatky konania sú takej povahy, že ovplyvňujú obsah napadnutého aktu.⁴⁶ Platí to o to viac, ak, ako v tomto prípade, žalobca poukazuje na porušenie svojho práva byť vypočutý, čo mu mohlo zabrániť preukázať, že nemá nijakú väzbu na teroristickú organizáciu a že teda nemal byť zapísaný na sporný zoznam.

67. Po tretie, Všeobecný súd opomenul vziať do úvahy judikatúru, podľa ktorej si žalobca môže tiež zachovať záujem na zrušení aktu, ktorý ho negatívne ovplyvňuje, vtedy, ak by mu konštatovanie nezákonnosti súdom Únie mohlo poslúžiť ako základ pre prípadnú žalobu o náhradu škody, ktorá by bola zameraná na poskytnutie primeranej náhrady za škodu, ktorá mu bola spôsobená napadnutým aktom.⁴⁷

68. Tieto skutočnosti podľa môjho názoru preukazujú, že žalobca zrušením napadnutého aktu v priebehu konania nedosiahol „úplné“ uspokojenie. Treba pripustiť, že dosiahol časť toho, čoho sa domáhal, a to vymazanie svojho mena zo sporného zoznamu a účinky, ktoré z toho vyplynuli. Nie sú však odstránené prípadné nedostatky vzťahujúce sa na jeho zápis na tento zoznam. U žalobcu teda nedošlo k úplnému zániku jeho osobného záujmu na konaní.

69. Tiež uvádzam, že ak by aj bolo možné pripustiť, ako to Všeobecný súd vysvetľuje v bodoch 35 a 36 napadnutého uznesenia, že existuje rozdiel medzi vecami, v ktorých išlo o zrušené a nahradené obmedzujúce opatrenia, s ponechaním dotknutých osôb na spornom zozname⁴⁸ a touto vecou, kde je meno žalobcu zo sporného zoznamu jednoducho úplne vymazané, na základe vyššie uvedených dôvodov z takéhoto rozdielu nijako nevyplýva, že záujem žalobcov na konaní by mal byť v druhej uvedenej situácii považovaný za zaniknutý.

70. Z týchto dôvodov zastávam názor, že Všeobecný súd vec sa z právneho hľadiska dopustil nesprávneho posúdenia, keď dospel k záveru, že konanie o žalobe o neplatnosť treba zastaviť, pretože žalobca už nemá záujem na konaní. Z toho vyplýva, že druhý odvolací dôvod je dôvodný a že napadnuté uznesenie musí byť preto zrušené. Súdnemu dvoru tiež navrhujem, aby túto vec vrátil Všeobecnému súdu, aby rozhodol o návrhu pána Abdulrahima o zrušení a aby rozhodol o trovách konania.

44 — Pokiaľ ide o morálny záujem, ktorý má žalobca na vyriešení sporu, pozri najmä rozsudky z 10. júna 1980, M./Komisia (155/78, Zb. s. 1797, bod 6), a z 22. decembra 2008, Gordon/Komisia (C-198/07 P, Zb. s. I-10701, body 42 až 45), ako aj body 49 až 53 mojich návrhov vo veci, ktorá viedla k vyhláseniu posledného uvedeného rozsudku. Pozri tiež rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. marca 2002, Shaw a Falla/Komisia (T-131/99, Zb. s. II-2023, bod 36).

45 — Pozri bod 99 žaloby vo veci T-127/09.

46 — V rozsahu, v akom nedostatok konania mohol ovplyvniť zákonnosť napadnutého nariadenia, žalobca má oprávnený záujem dovoliavať sa prípadného nedodržania podstatných formálnych náležitostí (pozri rozsudok zo 7. mája 1991, Oliveira/Komisia, C-304/89, Zb. s. I-2283, bod 17).

47 — Pozri najmä rozsudky z 5. marca 1980, Könecke Fleischwarenfabrik/Komisia (76/79, Zb. s. 665, bod 9); z 31. marca 1998, Francúzsko a i./Komisia (C-68/94 a C-30/95, Zb. s. I-1375, bod 74); z 13. júla 2000, Parlament/Richard (C-174/99 P, Zb. s. I-6189, body 33 a 34), ako aj zo 6. decembra 2007, Marcuccio/Komisia (C-59/06 P, Zb. s. I-182, bod 32). Pozri tiež uznesenie Súdu prvého stupňa z 29. mája 1997, Contargyris/Rada (T-6/96, Zb. SV s. I-A-119 a I-357, bod 32), ako aj rozsudok Shanghai Excell M&E Enterprise a Shanghai Adeptech Precision/Rada (už citovaný, bod 53).

48 — Pozri najmä rozsudky už citované v poznámke pod čiarou 14 týchto návrhov, ako aj rozsudok Hassan a Ayadi/Rada a Komisia (už citovaný).

V – Návrh

71. Z týchto dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor:

- zrušil uznesenie Všeobecného súdu Európskej únie z 28. februára 2012, Abdulrahim/Rada a Komisia (T-127/09) v rozsahu, v akom Všeobecný súd Európskej únie rozhodol o zastavení konania o žalobe o neplatnosť,
- vrátil vec Všeobecnému súdu Európskej únie, aby rozhodol o žalobe pána Abdulrahima o neplatnosť a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.